

Procedura obserwacji zajęć w Uniwersyteckim I Liceum Ogólnokształcącym im. Juliusza Słowackiego w Chorzowie

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2024 r., poz. 15)

Cele i zadania obserwacji:

1. Podniesienie jakości pracy szkoły
2. Mobilizacja sił twórczych nauczycieli i wychowawców.
3. Badanie realizacji programów nauczania i innych programów przyjętych do realizacji.
4. Udzielanie pomocy nauczycielom.
5. Przestrzeganie praw ucznia.
6. Kontrola przestrzegania zapisów w Statucie Liceum, w tym zasad oceniania wewnątrzszkolnego.
7. Realizacja wniosków i zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Zasięg obserwacji:

1. Wszystkie przejawy pracy i życia szkoły, proces lekcyjny, pozalekcyjny, wychowawczy i opiekuńczy.
2. Wszystkie formy zajęć z uczniami, pracy z rodzicami.
3. Zajęcia wszystkich nauczycieli, wychowawców i opiekunów.
4. Wszystkie oddziały i zespoły uczniów.

Rodzaje obserwacji:

1. Obserwacja kontrolno-oceniająca:

Obserwacja połączona z dokonaniem oceny pracy nauczyciela. Oceniającym obserwatorem jest dyrektor, wicedyrektor lub wizytator. Formalna ocenę pracy nauczyciela formułuje się na podstawie obserwacji lekcji przeprowadzonych przez ocenianego.

2. Obserwacja doradczo-doskonaląca:

Obserwacja warsztatu pracy nauczyciela, sposobu planowania pracy, konstrukcji lekcji, wykorzystania środków dydaktycznych, indywidualizacji nauczania, motywowania uczniów do nauki, właściwego oceniania itp. Jej celem jest diagnoza mocnych i słabych stron pracy nauczyciela i pomoc w doskonaleniu umiejętności metodycznych obserwowanego nauczyciela. Obserwatorem jest dyrektor, bądź jego wicedyrektor.

3. Obserwacja diagnozująca:

Obserwacja uczniów, ich wiedzy, umiejętności i postaw. Jest to obserwacja, która służy ocenie aktywności (zachowań) uczniów na lekcji, spowodowanych określonymi działaniami nauczyciela. Dokonywana jest przez dyrektora lub wicedyrektora. Termin hospitacji diagnozującej proponuje nauczyciel, który uważa, że jego uczniowie są gotowi do zaprezentowania swoich osiągnięć (umiejętności)

4. Obserwacja zajęć innych niż lekcyjne

- wg harmonogramu imprez i uroczystości oraz na zaproszenie nauczycieli.

5. Bieżące kontrole i monitoring

- dyżury, dokumentacja, plany pracy.

Etapy procesu obserwacji – czynności podejmowane przez uczestników procesu

I. Osoba obserwująca:

A. Planowanie obserwacji

Dyrektor na każdy rok szkolny opracowuje i przedstawia radzie pedagogicznej:

1. Problematykę, cele i zadania obserwacji.
2. Harmonogram obserwacji, który uwzględnia nauczycieli, szczególnie stażystów i kontraktowych. Harmonogram uwzględnia wszystkie formy zajęć prowadzonych przez nauczycieli tj.:
 - a. zajęcia edukacyjne i godziny do dyspozycji wychowawców
 - b. zajęcia pozalekcyjne
 - c. zajęcia realizowane w ramach nauczania indywidualnego, indywidualnego toku lub programu nauki
 - d. zajęcia opiekuna samorządu
 - e. zebrania z rodzicami, wywiadówki
 - f. wycieczki, plenery
 - g. uroczystości szkolne, imprezy, wolontariat
 - h. pracę pedagoga, pedagoga specjalnego i psychologa
 - i. pracę biblioteki szkolnej

B. Przygotowanie obserwacji:

1. Przed obserwacją osoba obserwująca zapoznaje się z:
 - a. programem nauczania danego przedmiotu i jego zgodności z podstawą programową
 - b. planem wynikowym (wychowania, opieki)
 - c. wynikami pracy nauczyciela - wychowawcy (dzienniki lekcyjne, prace uczniów, ocenianie uczniów, osiągnięte sukcesy uczniów w olimpiadach, konkursach i przeglądach, inne)
 - d. przedmiotowym systemem oceniania.
2. Rozmowa przedobserwacyjna odbywa się na 1 do 3 dni przed obserwacją i uwzględnia m.in.:
 - a. ogólną charakterystykę klasy, podejście do nauki, problemy dydaktyczno-wychowawcze
 - b. obudowę dydaktyczną do przedmiotu:
czy nauczyciel posiada przedmiotowy system oceniania, czy i jak przekazał uczniom i rodzicom wymagania edukacyjne
 - c. stosowany program nauczania i plan wynikowy
 - d. planowany temat obserwowanej lekcji
 - e. cele lekcji: ogólne i operacyjne
 - f. planowane formy przeprowadzenia lekcji.
3. Obserwacja.
 - a. bezpośrednia obserwacja zajęć, bez ingerencji w zaplanowany temat i tok zajęć
 - b. zachowanie taktu, poszanowania godności nauczyciela i ucznia
 - c. odnotowanie faktu obserwacji w dzienniku lekcji - zajęć.
4. Rozmowa poobserwacyjna (do 2 dni po hospitacji). Ocena lekcji (zajęć) oraz wspólna analiza z nauczycielem w zakresie:
 - a. doboru tematu lekcji
 - b. organizacji lekcji
 - c. metod nauczania, wychowania, opieki i innych norm pedagogicznych
 - d. realizacji programu (nauczania, wychowania, opieki i profilaktyki)
 - e. zastosowania środków dydaktycznych.

- f. aktywizacja intelektualna, emocjonalna i praktyczna uczniów;
 - g. ocenianie uczniów
 - h. prowadzenie przez uczniów i poprawianie przez nauczyciela zeszytów przedmiotowych
 - i. urządzenia i estetyki sali lekcyjnej, pracowni
 - j. współpracy z rodzicami.
5. Po rozmowie przedstawia hospitowanemu nauczycielowi treść zapisów, jakie znajdują się w arkuszu obserwacji lekcji (zajęć) w dziale wnioski i zalecenia oraz ustala dalsze działania zmierzające do korygowania błędów.

II. Nauczyciel obserwowany

1. Nauczyciel, który według harmonogramu ma planowaną obserwację zajęć, zgłasza się na początku wyznaczonego miesiąca do osoby obserwującej w celu uzgodnienia dokładnego terminu hospitacji i rozmowy przedobserwacyjnej.
2. Zapis punktu 1 nie dotyczy nauczycieli, którym zaproponowano w harmonogramie obserwację diagnozującą. Ci nauczyciele uzgadniają termin obserwacji do końca listopada danego roku.
3. Na rozmowę przedobserwacyjną nauczyciel przychodzi z kompletem dokumentów, o których jest mowa w punkcie I.B.1.
4. Po przeprowadzonej lekcji uzgadnia z obserwującym termin rozmowy poobserwacyjnej.
5. Podczas rozmowy poobserwacyjnej nauczyciel dokonuje samooceny lekcji, tj.:
 - a. ustosunkowuje się do wykonania ostatnich zaleceń
 - b. analizuje przygotowanie się do lekcji (zajęć)
 - c. ustosunkowuje się do przebiegu i wyników lekcji
 - d. ocenia stopień osiągnięcia celów i swoją rolę na lekcji
 - e. analizuje dostrzeżone sukcesy, a także niedociągnięcia, błędy, trudności, niepowodzenia, określa ich przyczyny.
6. Potwierdza podpisem zapoznanie się z treścią zapisów notatki hospitacyjnej (arkusza obserwacji).
7. Zalecenia wymienione w arkuszu realizuje w możliwie najkrótszym czasie lub terminie określonym przez obserwującego.

Niniejsza procedura wchodzi w życie z dniem 2 września 2024 r.

DYREKTOR
mgr Przemysław Fabjański
(dokument podpisany elektronicznie)

Chorzów, 14.08.2024 r.